

Grypa Ptaków (Ptasia Grypa)

Wyróżniamy dwie grupy wirusów grypy ptaków w zależności od stopnia nasilenia choroby, którą wywołują u drobiu: szczepy o niskiej zjadliwości (LPAI) oraz szczepy o wysokiej zjadliwości (HPAI). Wirusy LPAI z reguły wywołują choroby o lekkim przebiegu, podczas gdy wirusy HPAI są bardzo zaraźliwe i powodują wysoką śmiertelność wśród drobiu. Choć wirusy grypy ptaków na ogół nie są groźne dla człowieka, niekiedy dochodzi do takich zakażeń. Do tej pory wirusa H5N1 wykryto w amerykańskich hodowlach drobiu do celów handlowych i hobbystycznych oraz drobiu przydomowego w wielu stanach USA. Niniejszy dokument zawiera tymczasowe zalecenia dotyczące ochrony pracowników, którzy mogą być narażeni na kontakt z ogniskiem HPAI w Stanach Zjednoczonych.

Informacje ogólne

Wprawdzie wirusy grypy ptaków — o ile nabędą zdolność łatwego przenoszenia się z człowieka na człowieka — mogą przekształcić się w wirusy pandemiczne, do tej pory nie znaleziono dowodów na trwałe (ciągłe) rozprzestrzenianie się choroby wśród ludzi. Najbardziej aktualne informacje na temat grypy ptaków dostępne są na stronie Centrum Zwalczania i Zapobiegania Chorobom Zakaźnym (CDC) w sekcji dotyczącej ptasiej grypy: www.cdc.gov/flu/avianflu.

Objawy ptasiej grypy u ludzi

Przebieg choroby u ludzi może być różny — od bezobjawowego lub łagodnego (np. zaczerwienienie oczu lub lekkie grypopodobne objawy ze strony górnych dróg oddechowych) do ciężkiej postaci (np. zapalenie płuc) wymagającej hospitalizacji. Do najczęstszych oznak i symptomów należą: gorączka, kaszel, ból gardła, katar lub zatłoczony nos, bóle mięśni lub ciała, bóle głowy, zmęczenie oraz duszności lub trudności w oddychaniu. Rzadziej występują biegunka, nudności, wymioty lub drgawki. U osób zakażonych ptasią grypą nie zawsze pojawia się gorączka.

Jak dochodzi do zarażenia u człowieka

W większości przypadków do zakażenia ptasią grypą wśród ludzi dochodzi w wyniku bezpośredniego kontaktu z zakażonym

drobiem (np. domowymi kurczakami, kaczkami i indykami) lub kontaktu z powierzchniami zanieczyszczonymi śliną, śluzem lub odchodami zainfekowanego drobiu.

Bezpośrednie narażenie ma miejsce, gdy cząsteczki wirusa w postaci rozpylonych kropli lub pyłu są wdychane lub dochodzi do ich zetknięcia z błonami śluzowymi oczu, nosa lub ust. Do narażenia może dojść również wtedy, gdy osoba dotyka skażonej powierzchni, przedmiotu lub materiału, a następnie dotyka ust, nosa lub okolic oczu.

Pracownicy potencjalnie narażeni na kontakt z wirusem

- Drobiarze, w tym pracownicy wykonujący czynności z zakresu zwalczania choroby (np. ubój drobiu i utylizacja)
- Osoby pracujące ze zwierzętami niebędące drobiarzami (np. kontrola zwierząt, obsługa ogrodów zoologicznych, lekarze i technicy weterynarii)
- Laboranci, którzy mają do czynienia z wirusami grypy
- Pracownicy służby zdrowia leczący pacjentów ze stwierdzoną lub podejrzaną ptasią grypą

Pracownicy zajmujący się eliminacją drobiu wyposażeni w środki ochrony osobistej (PPE).
Źródło: iStock

Zalecenia dla pracowników narażonych na kontakt z wirusem

- Unikaj niezabezpieczonego kontaktu z drobiem i innymi ptakami, co do których istnieje podejrzenie lub wiadomo, że są zakażone, a także ze wszystkim, co związane jest z zakażonymi ptakami: tusze drobiowe, odchody lub ściółka drobiowa, powierzchnie i woda, które mogą być skażone wydaliniami drobiu.
- Bezwzględnie przestrzegaj zasad higieny rąk. Myj ręce często i dokładnie, przez min. 15-20 sekund, używając wody z mydłem (lub roztworu na bazie alkoholu do dezynfekcji rąk, jeśli mydło nie jest dostępne), zwłaszcza gdy masz do czynienia z zakażonymi ptakami, drobiem lub produktami drobiowymi.
- Zaszczep się przeciwko grypie sezonowej. Chociaż nie chroni ona przed ptasią grypą, może pomóc w uniknięciu zarażenia się jednocześnie grypą sezonową i ptasią.
- Jeśli chorujesz, zostań w domu, chyba że chcesz udać się do lekarza.
- Skontaktuj się z krajowym lub lokalnym wydziałem służby zdrowia w celu uzyskania dodatkowych informacji, zwłaszcza gdy zauważysz u siebie niepokojące objawy po możliwym kontakcie z wirusem.

Środki ochrony osobistej (z ang. PPE) dla pracowników mających bezpośredni do czynienia z potencjalnie zarażonymi ptakami:

- Jednorazowe rękawice, jednorazowe ochraniacze na buty lub specjalne obuwie, jednorazowe nakrycie głowy lub włosów, a w razie potrzeby także brody
- Odzież ochronna (np. kombinezony z długimi rękawami i wodoodporne fartuchy, które można wyczyścić i odkazić lub wyrzucić)
- Ściśle przylegające okulary ochronne bez wentylacji lub z wentylacją pośrednią
- **Zatwierdzone przez NIOSH** maski oddechowe z filtrem cząsteczkowym oznaczone symbolem N95 lub wyższym. Pracodawcy są zobowiązani do przestrzegania normy OSHA dotyczącej ochrony dróg oddechowych (**29 CFR 1910.134**), która — oprócz zapewnienia i stosowania odpowiednich środków ochrony dróg oddechowych — wymaga sporządzenia na

piśmie programu ochrony dróg oddechowych, przeprowadzania badań lekarskich i testów sprawnościowych, a także organizacji szkoleń.

Pracownicy powinni zakładać i zdejmować odzież ochronną w wydzielonym, sterylnym miejscu. Pracownicy mają obowiązek odbyć szkolenie w zakresie PPE zgodnie z 29 CFR 1910 Podrozdział I (Środki Ochrony Osobistej).

Więcej przeczytasz tutaj: [Zalecenia CDC dotyczące ochrony pracowników i stosowania środków ochrony osobistej PPE w celu zmniejszenia narażenia na nowe wirusy grypy typu A wywołujące ciężkie choroby u ludzi.](#)

Jeśli podejrzewasz, że miałeś kontakt z wirusem ptasiej grypy:

- Poinformuj swojego pracodawcę
- Obserwuj swój stan zdrowia przez 10 dni
- Skonsultuj się z lekarzem oraz krajowym lub lokalnym wydziałem opieki zdrowotnej, w sprawie należnego postępowania w razie wystąpienia gorączki, kaszlu lub trudności z oddychaniem
- Nie podróżuj w czasie choroby i unikaj kontaktu z innymi, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się infekcji

Szkolenie

Pracownicy potencjalnie narażeni na kontakt z wirusem powinni zostać przeszkoleni w zakresie PPE, ryzyka związanego z ekspozycją na ptasią grypę oraz procedur obowiązujących w zakładzie pracy dotyczących izolacji i zgłaszania przypadków w celu ograniczenia ryzyka.

Dodatkowe informacje

Więcej informacji na temat ptasiej grypy znajduje się na [stronie OSHA w sekcji Grypa Ptaków](#).

Uprawnienia pracowników

Pracownik ma prawo do:

- Pracy w warunkach, które nie stwarzają ryzyka poważnej szkody.
- Otrzymania informacji i szkolenia (w języku i słownictwie zrozumiałym dla pracownika) na temat zagrożeń w miejscu pracy, metod ich zapobiegania oraz standardów OSHA obowiązujących w miejscu pracy.

- Wglądu do rejestru wypadków w pracy i spowodowanych nią zachorowań.
- Złożenia skargi z wnioskiem do OSHA o przeprowadzenie inspekcji w miejscu pracy, jeśli jego zdaniem istnieje poważne zagrożenie lub pracodawca nie przestrzega zasad OSHA. OSHA gwarantuje pełną dyskrecję.
- Korzystania z przysługujących mu uprawnień z mocy prawa bez ryzyka odwetu, w tym zgłaszania pracodawcy lub OSHA urazów lub zastrzeżeń dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa. Pracownik, który doświadczył represji za skorzystanie ze swoich praw, ma obowiązek niezwłocznie złożyć skargę do OSHA, nie później niż w ciągu 30 dni.

Więcej informacji znajdziesz na stronie OSHA poświęconej pracownikom (www.osha.gov/workers).

Jak skontaktować się z OSHA

Zgodnie z amerykańskimi przepisami BHP (Occupational Safety and Health Act of 1970) pracodawca ma obowiązek stworzyć bezpieczne i zdrowe miejsce pracy dla swoich pracowników. Zadaniem OSHA jest zapewnienie takich warunków pracownikom w USA poprzez stanowienie i egzekwowanie standardów oraz organizowanie szkoleń i udzielanie wsparcia. Aby uzyskać więcej informacji, odwiedź stronę www.osha.gov lub zadzwoń do OSHA na nr tel. 1-800-321-OSHA (6742), dalekopis 1-877-889-5627.

Niniejszy arkusz należy do materiałów informacyjnych poświęconych programom, zasadom i standardom OSHA. Nie wprowadza on żadnych nowych wymagań dotyczących przestrzegania przepisów. Pełna lista wymagań dotyczących zgodności ze standardami i przepisami OSHA znajduje się w Tytule 29 Kodeksu Przepisów Federalnych. Informacje te są udostępniane na życzenie osobom z zaburzeniami wzroku lub słuchu. Telefon: (202) 693-1999; Dalekopis: (877) 889-5627.

